

VERSLAG

Vergadering
Omgevingsbijeenkomst module 6 Heintjesbraak en Warder

Aanwezig
Zie presentielijst (corsa)

Van
Klaas Oudman

Datum vergadering
21 september 2016

Documentnummer
AMMD-001243

Registratienummer
16.0313169

1. Opening

Onafhankelijk voorzitter Mevr. van der Burght heet alle aanwezigen welkom en legt kort het programma van de avond uit. De versterking bij Heintjesbraak en Warder is onderdeel van een groter geheel. De Alliantie werkt aan ruim 33 kilometer dijkversterking in het kader van het landelijke hoogwaterbeschermingsprogramma. Niet alleen om direct omwonenden te beschermen tegen het water, maar ook de 1.2 miljoen mensen die achter de dijk wonen. Samen wordt gezocht naar oplossingen die passen in het gebied.

Mevr. van der Burght vraagt belanghebbenden waarom zij vanavond aanwezig zijn. Veel belanghebbenden wonen aan de dijk en zijn erg benieuwd naar de ontwerpen van de Alliantie. Daarnaast willen ze graag goed en volledig geïnformeerd worden.

Namens de Alliantie zijn aanwezig: Wim Bovendeur, Guido Koolhaas, Renie Hylkema, Hester Faber, Yvonne Hoogzaad, Remco den Hertog, Ben Castricum, Klaas Oudman en Hester Faber.

2. Presentatie Dhr. Bovendeur

Dhr. Bovendeur, lid Alliantiemanagementteam, geeft een algemene presentatie over de Alliantie, het proces en de geschiedenis van het project Markermeerdijken. De gepresenteerde tekeningen en het verslag van de omgevingsbijeenkomst zullen na circa 1 week beschikbaar zijn via www.markermeerdijken.nl.

De Alliantie is met bovenstaande vertegenwoordiging aanwezig omdat zij belanghebbenden de gelegenheid wil geven om vragen te stellen en uitgebreid antwoord te kunnen geven.

In 2006 zijn grote stukken van de Markermeerdijken tussen Hoorn en Amsterdam afgekeurd op verschillende faalmechanismen, waaronder binnen- en buitenwaartse stabiliteit, bekleding en hoogte. In de jaren 2008 – 2015 is er veel onderzoek gedaan naar mogelijke oplossingen waaronder Dijken op veen en Bewezen Sterkte. Eind 2015 is de Alliantie Markermeerdijken opgericht met als doel eind 2021 het sein dijk veilig te kunnen geven.

Er is gekozen voor een Alliantie vorm vanwege de complexiteit van het project. Door uiteenlopende belangen van bewoners, natuur en recreatie is een goede afweging nodig. De kracht uit zowel publieke sector als de markt wordt gebundeld en contractuele belemmeringen worden zo (zoveel mogelijk) voorkomen. De Alliantie heeft als doel de wensen en eisen van alle belanghebbenden zo goed mogelijk in kaart te brengen en zo goed mogelijk een plaats te geven, want 'de dijk is van ons allemaal.'

Inmiddels heeft de Alliantie alle resultaten van eerdere onderzoeken bestudeerd en daar uitgehaald wat zinvol en verantwoord toepasbaar is. In de loop van 2016 zal de Alliantie nogmaals terugkomen in de omgeving. In welke vorm dit gebeurt, wordt nog bepaald. Begin 2017 worden de plannen ter

inzage gelegd. Na de zomer van 2017 wil de Alliantie starten met de uitvoering van de werkzaamheden.

3. Presentatie Dhr. den Hertog

Module 6, Heintjesbraak en Warder, loopt vanaf de Oosterkoog langs de molensloot en het gemaal Warder. Dhr. den Hertog neemt het publiek eerst mee terug naar de belangrijkste elementen van deze module:

-) Buitendijks verdronken dorp
-) Buitendijks voorland met zwembad, KNRM, catamaran vereniging

De realistische varianten hebben na afweging van verschillende criteria geleid tot een voorgenomen ontwerp oplossing. De voorgenomen ontwerp oplossing is een gecombineerde binnenwaartse en buitenwaartse versterking. Verder ten zuiden komt een overgangssituatie die nog nader uitgewerkt zal worden. Bij het zwembad komt een binnenwaartse versterking waarna een overgang plaatsvindt naar een buitenwaartse asverschuiving.

Het Voorontwerp Projectplan (VOPP) dateert uit 2014 en is als vertrekpunt genomen bij de start van de Alliantie eind 2015. Het VOPP is vervolgens kritisch beschouwd en geactualiseerd. De nieuwe normering is toegepast en Dijken op veen is geoperationaliseerd. Hieruit ontstond een voorgenomen ontwerp oplossing. De Alliantie gaat deze ontwerp oplossing zo goed mogelijk inpassen in het landschap, waarbij op knelpuntlocaties nog naar optimalisaties gezocht wordt en de overgangen tussen de modules worden ingepast.

Het proces kent verschillende ontwerpfasen. Dhr. den Hertog benadrukt dat dit proces van 'grof naar fijn' wordt doorlopen. De Alliantie werkt nu toe naar het vergunning ontwerp vanuit de voorgenomen ontwerp oplossing. In de vergunning van het ontwerp wordt een reservering voor het ruimtebeslag van de oplossing meegenomen. Als het vergunning ontwerp ingediend is, zal de Alliantie toewerken naar het definitieve ontwerp. Dan wordt ook gekeken naar maatwerk oplossingen en welke maatregelen er getroffen moeten worden op bijvoorbeeld de knelpuntlocaties. Het definitief ontwerp bevat een hogere mate van detail. Als laatste volgt het uitvoeringsontwerp, dit is het ontwerp waarmee daadwerkelijk aan de slag gegaan kan worden. Dit wordt vertaald naar technische tekeningen die geschikt zijn voor de uitvoering van de werkzaamheden.

De nieuwe normering waterveiligheid gaat in op 1 januari 2017 en is meegenomen in de ontwerpen van de Alliantie. De nieuwe normering is gebaseerd op overstromingskansen, de oude normering is gebaseerd op overschrijdingsfrequenties. Het meenemen van de nieuwe normering zorgt er voor dat de ontwerpen van de Alliantie niet meteen een afkeuring kunnen verwachten bij de eerstvolgende toetsingsronde. De nieuwe normering biedt ook meer mogelijkheden voor maatwerk.

Dhr. den Hertog geeft een toelichting op ontwerphoogte en aanleghoogte. Om de dijk voor 50 jaar lang veilig te stellen wordt de dijk hoger aangelegd dan de ontwerphoogte, dit is de aanleghoogte. Dit in verband met zettingen en daling van de ondergrond.

4. Tafelgesprekken

De belanghebbenden verdelen zich over drie tafels. Aan de tafels worden de tekeningen verder toegelicht en is er ruimte voor vragen.

-) De eigenaar van het zwembad geeft aan dat er op topdagen soms wel 130 auto's in de berm geparkeerd staan. Zou hier in het ontwerp als meekoppelkans rekening mee kunnen worden gehouden? De Alliantie geeft aan hier zeker naar te kijken. Het signaal met betrekking tot de parkeergelegenheid in het algemeen is meermaals gegeven door de omwonenden.
-) Waarom wordt de dijk afgegraven en opnieuw opgebouwd terwijl de grond onder de dijk juist gezet is? Hiervoor zijn meerdere redenen. In de berekening van de stabiliteit van de huidige dijk wordt gewerkt met glijcirkels waarmee de binnenwaartse en buitenwaartse stabiliteit wordt getoetst. Binnenwaarts is de dijk niet stabiel. Dit komt met name door de ondergrond op de betreffende delen. De veenlagen zijn op basis van gegevens uit sonderingen niet sterk genoeg. Zonder het afgraven van de oude dijk zou de versterking nog veel groter moeten worden. Daarnaast ontstaan er problemen met regenwater tussen de oude en nieuwe dijk als de oude dijk

niet afgegraven wordt. Om zekerheid te hebben over de onderlagen is een buitenwaartse asverschuiving nodig om alle faalmechanismen af te dekken.

- J) Waarom ligt het Bewezen Sterkte onderzoek nog niet op tafel? Bewezen Sterkte wordt op dit moment door Rijkswaterstaat uitgewerkt en vanuit de Alliantie wordt daar volop aan meegewerkt. Het is echter nog niet afgerond. De Alliantie zoekt i.o.m. belanghebbenden naar een aantal proeflocaties om Bewezen Sterkte verder te ontwikkelen. Zodra er meer informatie bekend is wordt dit gecommuniceerd.
- J) Wat gaat er gebeuren bij de molen? De molensloot zal terugkomen of blijven liggen. We onderzoeken op dit moment kansen om de berm te verkleinen zodat buiten de sloot om gewerkt kan worden.
- J) Blijven de huizen en bedrijven langs de dijk bereikbaar tijdens de uitvoering? Bij de dijkversterking wordt vooral gekozen voor buitenwaartse oplossingen waardoor de hinder binnendijs beperkt is. Het uitgangspunt is dat de materialen zo veel mogelijk via water aangevoerd worden. Hinder is echter niet helemaal te voorkomen, juist omdat de dijk in het woon- en werkgebied van veel belanghebbenden ligt. Onderdeel van de uitvoering is daarom het opstellen van een verkeersplan in samenwerking met betrokken partijen en bewoners. Bijzondere situaties stemmen we individueel af. Met politie, brandweer en ambulance worden aparte afspraken gemaakt over de bereikbaarheid. Het kan zijn dat uw woning of bedrijf enige tijd via één kant of via een noodweg bereikbaar is.
- J) Blijft de toegang tot het reddingsstation gewaarborgd? Ja
- J) Er zijn nu verschillende hoeken in het ontwerp waar mogelijk zandbanken ontstaan. Wordt hier rekening mee gehouden? We zorgen voor vloeiende overgangen in het definitieve ontwerp waardoor verzanding wordt voorkomen.
- J) Hoeveel ophoogslagen verwachten jullie nodig te hebben? Afhankelijk van de grondgesteldheid verwachten we zo'n 4 à 5 ophoogslagen.
- J) Kan er tijdens de uitvoering niet gezwommen worden? Op sommige momenten tijdens de uitvoering zal het water niet bereikbaar zijn omdat dit als werkgebied zal worden bestempeld.
- J) Waarom wordt er niet gewacht op de resultaten van Bewezen Sterkte? Uit de tussenresultaten van het onderzoek is gebleken dat Bewezen Sterkte op circa een derde deel van de Markermeerdijken mogelijk toepasbaar is. Uit de eerste proefberekeningen blijkt echter dat de impact achterblijft bij de verwachtingen en dat de methode nog niet toepasbaar is. Om de ontwikkeling van Bewezen Sterkte een kans te geven zal een aantal locaties worden aangewezen als proeflocatie. Een afvaardiging van leden van de Adviesgroep is betrokken bij het keuzeproces voor de proeflocaties.
- J) We hadden vroeger de Zuiderzee en nu hebben we een meer. Hoe kan het dat we met veel minder golven toch gevaar lopen? Dit antwoord is tweeledig: de eisen voor de waterveiligheid worden aangereikt door Rijkswaterstaat. We dienen als Waterschap te voldoen aan de eisen. Daarnaast vormen zowel langdurig hoogwater als golven een gevaar voor de Markermeerdijken.
- J) Hoe wordt het materiaal voor de dijkversterking aangevoerd? Het uitgangspunt is om zoveel mogelijk materiaal via het water aan te voeren. Er wordt gewerkt met loswallen en persleidingen. Aanvoer via de weg wordt zoveel mogelijk beperkt. Daarom trachten we ook de depots buitendijs aan te leggen.
- J) Is er verschil in hoogte ten opzichte van het vorige ontwerp? Op een aantal plekken is nu sprake van een hoogte tekort. De dijk gaat op sommige stukken circa 50 cm tot 1 meter omhoog om uiteindelijk een juiste ontwerphoogte te krijgen.
- J) Wat gebeurt er met de grond langs de dijk die nu verpacht is voor het hoeden van schapen? En kan er tijdens de uitvoering gebruik van worden gemaakt? Dit vraagt maatwerk afspraken waarvoor een aparte afspraak met de betreffende belanghebbende wordt gemaakt.
- J) Bij een aantal belanghebbenden leeft de vraag of gelijk met de dijkversterking de bekende verkeersproblemen in het dorp opgelost kunnen worden (o.a. parkeerplaatsen verharderen, gevaarlijke situaties). De wensen zijn bekend, hierop wordt later teruggekomen.
- J) Wanneer is het gedetailleerde plan klaar? Zodat duidelijk wordt wat het exacte ruimtebeslag is? Dit zal in 2017 klaar zijn en worden besproken met belanghebbenden.
- J) Kan het zwembad open blijven tijdens uitvoering? Hierover zijn eerder al afspraken gemaakt, dat is mogelijk. Ook blijft de reddingsbrigade bereikbaar.
- J) Wat gebeurt er met de steiger in het dorp? In principe worden bestaande, vergunde steigers weer teruggebracht.
- J) Waar zijn de dammen die eerder op de kaart stonden? De dammen hoorden bij de oplossing oeverdijk. Deze oplossing is niet de voorgenomen keuze van de Alliantie.

- J Hoe lang duurt de uitvoering? Dat hangt lokaal af van de gekozen oplossing. Voor een versterking in grond staat meerdere jaren omdat de grond laag voor laag wordt aangebracht en er tijd voor zetting nodig is.
- J Waar wordt begonnen met de uitvoering? Dat is op dit moment nog niet bekend.
- J Waar komt het fietspad? Er zijn door belanghebbenden meerdere wensen geuit, variërend van op de kruin van de dijk tot ernaast. Een definitieve keuze moet nog worden gemaakt.
- J Wat gebeurt er met de ruimte waar de dijk wordt afgegraven? En wat wordt de functie van de verbrede berm? De inrichting van de verbrede berm is nog niet vastgelegd. Een flauwer talud van de dijk is ook een wens van HHNK om dit gebied makkelijker te kunnen beheren. Vanuit technisch oogpunt is het begrazen van het weidegebied wenselijk.
- J Waarom is er op veel plekken gekozen voor een buitenwaartse asverschuiving? Dit is een afweging geweest tussen binnenwaarts versterken of buitenwaartse verschuiven met een slappe ondergrond. Bij binnenwaartse versterking moet aan de binnenzijde van de dijk op particulier land en langs de weg een verbreding worden aangelegd. Dit is bij grotere profielen gecompliceerd. Buitenwaarts is uitvoeringstechnisch eenvoudiger uit te voeren. Tevens kan de voorbelasting op het voorland plaatsvinden waardoor de hinder minimaal is. De grond kan daar dan inklinken en sterkte ontwikkelen.
- J Waarom is de buitenwaartse asverschuiving niet overal even groot? Op sommige plaatsen verschuift de kruin van de dijk compleet, op andere plekken minder. De dijk en ondergrond bieden niet voldoende sterkte, maar de sterkte van de dijk verschilt ook per locatie. Op sommige plekken is een complete asverschuiving noodzakelijk, op andere plekken volstaat het om de dijk aan de buitenzijde te versterken. Daarnaast heeft de aanwezigheid van voorland een positief effect op de uiteindelijke dijkversterking.
- J Zijn klapankers hier een mogelijke oplossing? Het testen met klapankers is een van de mogelijke innovaties die de Alliantie wil toepassen. In de Purmer heeft een proef met JLD klapankers plaatsgevonden, er is berekend hoeveel kracht een anker kan opnemen. De kennis uit deze proef neemt de Alliantie mee. De techniek is echter nog niet bewezen en goedgekeurd door ENW. ENW gaat zich binnenkort uitspreken over de techniek met klapankers. Het is te voorbarig om klapankers direct overal toe te passen, maar we sluiten toepassing van klapankers niet uit. De Alliantie maakt zich sterk om een proeflocatie voor klapankers in te richten.
- J Langs de dijk is veel recreatie: kitesurfers, zwemmers etc. Blijft dit ook mogelijk na de dijkversterking? Komen strandjes en steigers terug? Uitgangspunt is dat de voorzieningen die er nu zijn, terugkeren. Kitesurfers en zwemmers kunnen gebruik blijven maken van het Markermeer. Op enkele punten ontstaan tegenstrijdigheden, daar zal nader over gesproken worden.
- J Er was een klein strandje bij de puthoek (schelpenstrandje), komt deze weer terug? Dit is erg lastig in te schatten aangezien het schelpenstrand natuurlijk is ontstaan.

Naast vragen hebben de belanghebbenden een aantal opmerkingen en wensen benoemd:

- J Neem de extra parkeerplaatsen mee als meekoppelkansen.
- J Combineer de waterdiepte die nodig is voor de schepen tijdens de uitvoering met een eventuele toegangsgeul die nodig is voor de reddingsbrigade.
- J Graag aandacht voor het probleem van het verzanden van de oude zeehavens.
- J Belanghebbenden willen graag een fietspad gescheiden van de weg hebben.
- J Let op: ter hoogte van polder de Kleiput ligt de sloot het dichtst bij de dijk.

5. Afsluiting

Mevr. van der Burght sluit de avond af. Er volgt een oproep uit de zaal om de nieuwe normering extra goed uit te leggen. Voor meer informatie over de nieuwe normering verwijzen we u graag door naar: https://www.hhnk.nl/markermeerdijken/actueel_285/item/nieuwe-normen_7193.html.

In de loop van 2016 zal de Alliantie nogmaals terugkomen bij de belanghebbenden, de vorm waarin dit gebeurt wordt nog bepaald. De tekeningen en het verslag van de omgevingsbijeenkomst zullen over circa 1 week op www.markermeerdijken.nl geplaatst worden. Er wordt benadrukt dat men met vragen, suggesties of opmerkingen altijd contact mag opnemen via contact@markermeerdijken.nl.